

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemati velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemati velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna peti-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 99.

V Ljubljani, v torek 3. maja 1887.

Letnik XV.

Vojaške vdove in sirote.

(Konec.)

Pa ne le v poslaniški, tudi v gospodski zbornici našla je ta postava jako tople zagovornike in to pri možéh, pri katerih se tega res nismo nadjali. Stari Schmerling sam se je postavil vladi nasproti in je govoril za vdove in sirote padlih vojakov. Rekel je:

„Oprostite mi, gospôda moja, če se danes poženem za stvar, ki me za svojo osebo jako malo briga, pač pa je prevelike važnosti za našo armado. Največje sočutje, ki ga za njo gojim, priganja me, da spregovorim nekaj besedi. Po drugi strani me pa tudi postava sama mika kot pravoslavca, ker ima res prav veliko zanimivih pravoslavnih točkov. Če bom toraj dotično postavu krivično presojeval, tega nikakor ne mislim storiti, da bi morda brambovskemu ministru polena pod noge metal. O ne, tega gospôda osebno jako čislam, in sem prepričan, da bi bil on sam tudi rad več storil za preskrbitev vojaških vdov in sirot, kakor je, če bi bil mogel in če bi bilo to edino le od njega odvisno. Več kakor dvanajst let je že, odkar smo se na tem mestu prvič razgovarjali o današnji postavi, katero smo si vso drugačno mislili, kakor se je sedaj pokazala. Po pravici Vam povem, da nismo prav nič ž njo zadovoljni, ker se v jako pičli meri na najbolj opravilne zahteve podanikov ozira. Pa tudi prebivalstvo, mislim, da ne more biti kdo vé kako zadovoljno ž njo; kajti postava, katero nam je poslaniška zbornica v presojo predložila, je napravljena še le za bodočnost, na korist tistim vdovam in sirotam, katerih še ni. Na tiste pa, ki so že sedaj tukaj, ali ktere bi sirote postale, če bi njihovi sedaj še dejanski službovalci očetje več dejanski ne služili, se pa sedanja postava prav nič ne ozira in jih popolnoma izključuje. Podpora, oziroma preskrbuina, se bo vojaškim vdovam in sirotam dajala iz takozvane taksne zaloge. Da se ne bo dajala vsem že sedaj nahajajočim se vdovam in sirotam, temveč še le bodočim, trdi se, da je vzrok to, ker je taksna zaloga prepričala, in bi jo utegnili prezgodaj izprazniti, če bi jo preveč oblegali.

Kar se tiče tirjatve, oziroma zahtevanja podpore, še ne vemo, koliko da bo tista znašala, in tega tudi pred prvo veliko vojsko zvedeli ne bomo. Pač pa bi se dalo že danes lahko vsaj približno preračunati število tistih vdov in sirot, ki so že tu ali katerih očetje sicer še živé, pa niso več v aktivni službi. Nikakor se pa ne dá določiti že danes število bodočih vdov in sirot, katerim bodo možje in očetje kot aktivni vojaki v boji padli. Ker se toraj vse zahtevanje podpore več ali manj opira na račun verjetnosti, koliko da bi se vtegnilo potrebovati, je v resnici jako in silno žalostno, da se je podpora vojaškim vdovam in sirotam tako tesnosrčno določila. Tu gré vendar za častni dolg države, za njeno sveto dolžnost nasproti tisočim svojim državljanom, ki so državi žrtvovali zdravje in dostikrat življenje v službi za domovino. Sveta dolžnost države je, da za vse te enako po določeni postavi skrbi in nikakor ni prav, da ene izloči, druge pa prevzame v svoja oskrbníštva. Saj bi ne veljalo, kdo vé kaj več, če bi se postava raztegnila že tudi na sedaj živeče vdove in sirote. Taksna zaloga bi se izvestno ne obtežila toliko, kakor se nekteri bojé, saj je vendar že večina selanjih vdov in sirot že precéj v letih.

Pri vsem tem je pa tudi še treba pomisliti, da tu ne gré za nobeno miloščino, ktera bi se dotičnim zapuščenim delila, temveč za dolžnost države, da skrbi za tiste, kateri so ji žrtvovali v službi svoje življenje. Kedar se je vlada obrnila s kako zahtevo do gospodske zbornice, ji poslednja tistih izvestno ni še nikdar odbila. Danes obrača se pa gospodska zbornica zahtevajoč od vlade, „da naj le-ta nasproti vojaškim vdovam in sirotam postopa v smislu človekoljubja. Ta zahteva izražena je v dveh resolucijah, kateri smo pridali načrtu postave kot v dopolnilo in priporočam Vam ji najtopleje, da ji visoka zbornica sprejme.“

Za Schmerlingom oglasi se grof Huyn, ki se s predgovornikom popolnoma strinja in ki tudi še nekaj želi dodati v pojasnilo, kar se mu posebno važno dozdeva. Tudi Huyn pravi, da ni prav, da toliko vdov in sirot ne bo dobilo nikake pokojnine. On sploh deli vse te vojaške vdove in sirote v tri

dele, ki so: 1. Bodoče vdove in sirote po vseh tistih vojaki, ki sedaj še aktivno služijo. 2. Bodoče vdove in sirote po vseh tistih vojaki, ki so že sedaj neaktivni. 3. Vse že sedaj živeče vdove in sirote. „Glejte, pravi grof Huyn, vse te ne dobé po današnjem načrtu postave prav nobenega krajcarja podpore, temveč samo one, katerih reditelji bi padli v dejanski vojni službi. Druga in tretja kategorija vdov in sirot je popolnoma izključena. In vendar je ena prvih dolžnosti države, za sirote in vdove tistih skrbeti, ki so pustili svoje življenje na bojnem polju za domovino. Zakaj da država do današnjega dne na to ni mislila, ne bomo preiskovali. Pač pa se spominjam, da je bilo meseca januarja 1849 eno prvih velikodušnih dejanj presvitlega cesarja, da je poskrbel za vdove in sirote tistih mož, ki so umrli na bojnem polju. Tista podpora raztezala se je tudi nazaj na vse tiste, ki so leta 1848 vdove postale. Državne blagajnice toraj gotovo niso bile prav nič na boljem, kakor so dandanes, kar nam dokazuje kurs avstrijske rente, ktera je stala takrat na 53. Kakor ima toraj država dolžnost za vdove in sirote skrbeti, tako imajo le-té pravico, tako preskrbnino zahtevati.

Zakaj je vlada tako veliko vdov in sirot od te dobrote izključila, je skušala na tri načine vteteljiti. Vlada je rekla, da to ne gré, da bi imela postava tudi za nazaj veljavo; dalje, da se s to postavu državni erar ne smé nič obremeniti in konečno, da se boji enakih zahtevanj pri drugih postavah, če bi pri tej prijenjala. No, kar se tiče veljave za nazaj, bi sedaj to ne bilo prvič; kajti že dostikrat dala se je kaki postavi veljava za nazaj, posebno če je imel od tega državni erar dobiček. Če pa stvar prav od prave strani pogledamo, pač tu ne more biti govorjenja o kaki veljavi za nazaj, kajti že leta 1875 se je zahtevalo, da naj se predloži načrt postave o preskrbljenosti vojaških vdov in sirot. Sedaj čez dvanajst let je vlada to storila, toda kako? Na korist vdovam in sirotam, katerih še ni ne! Za tiste vdove in sirote pa, ki so že sedaj tu nepreskrbljene, ni nič skrbela, rekoč, da nima denarja.

Kjer gré za dolžnosti države nasproti podanikom, ondi denar mora biti. Če ga ni, naj se dobi. Finančni

LISTEK.

Odlomki iz dnevnika enoletnega prostovoljca in visokošolca.

(Dalje.)

(19. jan.) Sinoči sem čul izvrstno pevko Patti, ki slovi daleč po svetu. Predstavljali so laško opero „Barbir seviliški“ v opernem gledališču. Muzni tempel je bil napolnjen po vseh kotih. Zastor se odpre in na uho nam jame biti čarobna godba, kakoršno imajo le laške opere. Petje se prične, petje lepo, kakoršnega nisem čul mnogokrat. Kar h krati se oglasi na balkonu Patti s svojim nepresegljivim glasom; kako ti je to zazvenelo po gledaliških prostorih! Samo nekaj zlogov ji je prišlo iz ust in vse gledališče je jelo burno ploskati. Čist je ta glas in zvoneč, čistejšega in popolnejšega ne moreš izvabiti iz nobenega godbenega orodja. In ta umetnost in gibčnost glasu! Prehitro je minul večer, ki je prinesel marsikomu nenavadnega vžitka in dušnega veselja.

(22. januarja.) Krasen večer je bil sinočni v dvorani „Bösendorferjevi“. Koncert je imel umetnik Joachim, eden prvih godcev na goslih. Ljudi je bila polna dvorana, vse se je trlo. Čarobni, rekel bi nadzemski so skoraj glasovi, ki jih je izvajal umetnik Joachim svojim goslim; poslušalci so bili kar očarani in pretreseni. Ploskanja ni bilo ni konca, ni kraja. — Danes na vse zgodaj smo morali zopet na pot, obloženi kakor „osli“. Začetkom je bila burja, pa se je zrak kmalo ogrel. Pot je bila prijetna; kraj, koder smo hodili, je nasajen z vinskimi goricami. Krasen pogled!

(27. januarja.) Lep večer je bil! Še le nekako o polnoči sem prišel v mrzlo zidovje karsarne. Srbsko društvo je priredilo veselico. Prišel sem malo prepozno v društvene prostore in zamudil v svojo nejevoljo izrsten govor Vilovskega. Ravno so se razlegali zadnji glasovi „Što čutiš Srbine“, one otožne, tako v srce segajoče Jenkove pesni po dvorani, ko sem stopil skozi vrata. Vesela, mnogobrojna družba je bila tukaj zbrana. Navzočih je bilo dijakov iz vseh slovanskih rodov, pa tudi drugi stanovi so bili dobro zastopani. Med družbo tam pa sedi mož v trdnih letih, s polno dolgo brado —

to je Horvatovič, slavljani vojvoda srbski, tako neokinčano opravljen, brez vsake olepšave; ta pogled kaže moško eneržijo — pa njegovo oko sije vendar-le prijetno in prijazno. Govorov navdušenih je bilo mnogo, glasečih se na edinost in slogo slovansko.

(12. februarija.) Pepelnica sredi je danes — pa ta dan je pri nas vojaki enak vsakemu drugemu — nobene razlike. Predpust je preteklo; marsikdo mojih tovarišev je napravil v tem času mnogo časa in denarja. Počitek imamo danes. Naj oberem danes nekoliko našega „führer“-ja. Ta človek nam dela dovelj preglavic. Hudoben je, zavirljiv, „pokrita rihta“ bi mu rekel kranjski kmet — vedno gleda potuhnjeno izpod kosmatih obrvij. Na videz se dela prijaznega vsakemu — a le zato, da bi izvabil iz tebe stvari, ktere bi porabil zoper tebe. Koliko jih je nedolžnih že spravil v kazen.

Vsako malo stvar zvečšava, zaradi najmanjšega pregreška ali neprevidnosti te že spravi pred „rapport“. Zato je pa tudi vse zoper tega človeka. No, vesel menda ne more biti svoje zavirljivosti; zato skrbé prostovoljci; napravijo mu marsikak „špas“. Nekega dne podkupijo kuharja. Ta mu je natrosil v juho paprike, da je kar gosto plavala po njej. Ni

minister je iz tega namena nalašč vojaško taksno zalogo ustanovil. Ta zaloga je imela konec lanskega leta (1886) trinajst milijonov premoženja. Vsako leto si pridobi dva milijona iz vplačanih taks in 1,320.000 pridá ji pa država. V desetih letih narastla se bo toraj ta zaloga na trideset, v dvajsetih pa že celó na sedemdeset milijonov goldinarjev. To bi bilo pač zadosti za vse potrebščine, kar bi se v tem, oziru za vdove in sirote zahtevalo.

Postava se je konečno sprejela tudi v gospodski zbornici po vladnem načrtu z njeno vpeljevalno postavo vred. Sprejeli ste se pa tudi obe resoluciji, katerih prva se glasi:

I. Vlada se vabi, da naj potrebno vkrene, da se bo pokojninska postava vojaških vdov in sirot na ustavni podlagi razprostrla tudi na osebe navedene pod a in b člana I. vpeljevalne postave.

II. Vlada se nujno poziva, da predloži državnemu zboru prej ko prej načrt postave, po kateri se bo spremenila postava z dné 13. junija 1880 dotikajoča se vojaških taks, v ta namen, da se bodo takse zveksale na korist takseni zalogi, iz ktere bodo vojaške vdove in sirote svojo preskrbnino dobivale“.

Govor poslanca Šukljeja,

27. aprila v državnem zboru.

Visoka zbornica! Z dvojnega stališča lahko govorimo pri tej točki. Ali v prvi vrsti stvarno presojujemo proračun in kritikujemo gospodarski načrt, kakor ga nam kažejo v budgetu dolge vrste števil, ali pa storimo, kakor prvi govornik (Carneri) v tej debati: pustimo namreč proračun lepo na stran in ga smatramo k večjemu le kot vnanji povod, da govorimo o političnem položaju.

Dovolite mi, gospôda, da s svojimi skromnimi močmi zvežem obe nasprotni si nalogi: presojevanje budgeta in političnega položaja.

Prvo vprašanje je: Kolik pa je skupni primanjkljaj, če primerjamo dohodke in stroške? Vlada je proračunila primanjkljaj na 16,299.455 gld. Ta primanjkljaj pa je narastel vsled poznejših dogodkov, in finančni odsek je z ozirom na dodatni kredit in prištevisi 12 milijonov za deželno brambo in črno vojsko proračunil primanjkljaj za letošnje leto na 27,081.572 gld. Opozicija trdi, da moramo prišteti vsaj nekaj izvanrednih stroškov za armado, ki so se že izdali, in tako bi znašal primanjkljaj okoli 44 milijonov. Včeraj pa je dokazoval dr. Menger, da skupni primanjkljaj znaša okoli 70 milijonov. Jaz s svojega stališča tej veliki razliki števil ne prištevam nobene bistvene važnosti.

Glavna stvar je in ostane: Krediti so dovoljeni in večinoma tudi porabljeni; skrbeti bo treba, da se pokrijejo, in vsled tega mora država iskati pokritja na denarnem trgu. Primanjkljaj toraj ni znesel pod 47 milijonov, če prištejemo še dodatne kredite za državne železnice, mogoče pa, da preseže 66 milijonov.

Gospôda, kdo bo tajil, da je tragičen brezuspešni trud avstrijske države, kako bi ozdravila finance. Z vsemi močmi so bili dosegli nekaj finančnih uspehov in sicer v času, ko je povsod po Evropi pešalo narodno gospodarstvo.

mu bila kaka reč bolj zoperna, kakor paprika. Sedel je pri juhi jezen pol ure, se je ni dotaknil, le ustnice si je grizel; neprestano je zrl v skledico ter mrmral žugajoče besede, da bo stvar naznanil pri „rapportu“. Tudi mi smo si grizli ustnice, pa ne od jeze, temveč, da smo krotili čutnice, ki so nas silile k smehu. Nekega večera pripetilo se mu je še nekaj hujšega. Odpeli so mu pri železni postelji vse kljuge. Pride pozno domov, se vleže na posteljo, pa lop — on in postelja sta na tleh. Začnè razgrajati in se togotiti, hudomušni prostovoljeci pa mu očitajo ostro, kako se predrzne kaliti nočni mir in jih buditi iz spanja, pod odejo so se pa „kihal“ in komaj zadržavali smeh. Sedaj si pripravi mrmrajoč posteljo na tleh, vleže se, pa revež začnè kihati in kiha celo noč, natrosili so mu odejo in posteljo s papriko — huda noč je bila ta za njegova pljuča. Malo hudo je bilo to maščevanje, pa „klin s klinom“ so rekli prostovoljeci, kakor posoji, tako se mu vračuje.

(Dalje prih.)

Pooblašilo pa se je naenkrat politično nebó, in ves trud je bil zastoj. Priznam, da je letos primanjkljaj mnogo večji, kakor je bil kedaj od leta 1880. Vendar smem poudarjati, da je narastel primanjkljaj vsled izvanrednih stroškov za armado. Od 66,680.572 gld. lahko odštejem 12 milijonov za deželno brambo in črno vojsko in 36 milijonov izvanrednih stroškov za armado. Sklicati se morem na to, da so vse stranke zbornice enoglasno dovolile te stroške, da se ohrani mir in veljava naše države kot velesile. Toda ravno tu se moram nekoliko pomuditi. V včerajšnji debati sta dva gospoda predgovornika omenjala besed, ktere je govoril pri neki priliki izvrsten govornik na tej (desni) strani, besede namreč svetlega kneza Liechtensteina, ktere pa jaz proti spoštovanemu gosp. poslancu Hausnerju popolnem potrdim in če je treba podpišem z obema rokama. Na te besede o avstrijski državi, da ima namreč dohodke srednje države, veljavo pa velike države, govoril je nekaj spoštovani poslanec Brnske trgovinske zbornice, česar ne smem prezreti. Rekel je namreč pri 1. članu bančne debate:

„Če priznamo in smo prepričani, da so naši dohodki le taki, kakor srednje države, gospôda, potem je jasen logičen sklep! Nimam poklica, da bi jaz sklepal v katerem koli imenu; za svojo osebo pa sklepam ter rečem: Če ima država dohodke srednje države, če je revna država, kakor je včeraj imenoval Nj. svetlost Avstrijo, potem, gospôda, je potreba, da ta država spozná svoj položaj, da ne prevzema naloge velike države, ktere ne more izvršiti.“

Gospôda! To se pravi, kratko rečeno, od Avstrije tirjati, da popusti prostovoljno svojo veliko politiko in se poniža do srednje države druge vrste. Gospôda, ali je bilo treba čakati do letošnjega proračuna, da zvemo, kako težko tare militarizem ravno našo državo? Smemo li stati na stališči gosp. poslanca Neuwirtha in sklepati, kakor je on storil?

Kolikor jaz poznam zgodovino, propadale so vedno države politiško, kedar je pešalo narodno gospodarstvo. Pri nas je pa še drugače. Ne živimo na otoku, da bi se mogla naša država z malimi sredstvi braniti proti sovražnim napadom; ne varuje nas naraven nasip proti poželjivosti naših sosedov. Živimo v sredi Evrope, obdajajo nas na vseh straneh poželjivi narodi. Kjerkoli vré med evropskimi narodi, bijejo valovi tudi ob meje naše slavne države, in pene padajo na naša mirna polja. Ko bi se ravnali v politiki po načelu g. Neuwirtha, prepričan sem, da mora naša država propasti, ako neha biti velika država (velesila). In iz tega vzroka bodo, o tem sem prepričan, avstrijski narodi s težkim srcem, vendar potrpežljivo in brez ugovorov vsprejeli bremena, ktera jim je naložila silna potreba tekočega finančnega leta.

Če od skupnega primanjkljaja odštejem v okroglem številu 48 milijonov gold. izvanrednih potrebščin za armado in 3,600.000 gold. dodatnih kreditov za državne železnice, ki se ne tičejo službe tekočega leta, dobim svoto 15,069.417 gold., in ta je pravi primanjkljaj za sedanje finančno dóbo. Nastane pa drugo vprašanje, na ktero moram odgovoriti, vprašanje namreč, koliko znese pravi upravni primanjkljaj? Dobro vem, da so v tej zbornici upravni primanjkljaj mnogo napadali; vendar se ga moram držati, in sicer iz dobrega vzroka. To ni le zvijača, da bi se prebivalstvo slepilo o obsegu in visokosti primanjkljaja. Sklicevati se morem na merodajne veščake, ki so delali podoben razložek. Opomnim le, da Adolf Wagner, ki se je večkrat omenjal v visoki zbornici, strogo loči blagajnični od pravega primanjkljaja. Od pravega primanjkljaja loči vse gospodarske naprave države kot: državna posestva, gozde, tovarne, železnice in stroške za opravo in oboroženje vojske. Navesti bi mogel še druge avtoritete, toda zadostuje naj jeden. To smem tem gotoveje storiti, ker opozicija mu ne bo ugovarjala. Sedí namreč v njenih vrstah in glasuje ž njo.

Mislim namreč izvrstnega poslanca gospoda Beera.

(Dalje prih.)

Katkov contra Bismark.

O prepiru, ki se je vnel med „Nordd. Allg. Ztg.“ in „Varšavskim Dnevnikom“, pišejo „Moskovskija Vjedomosti“: „Tako ostro in s tako trpkim zasmehom še nikdo ni obsojal ruske diplomacije. Da bi se opral pred svetom, očita nemški kancelar, da je le ruska diplomacija zakrivila položaj Rusije. Naša dolžnost je, da branimo ruske državnike proti

tem očitanjem. Knezu Gorčakovu ni prišlo nikoli na misel, da bi silil Avstrijo na vzhod. Dogovori v Zakopih (Reichstadt) so se vršili, da so se zabranili nemiri na Balkanu, kteri so se bližali. Knez Bismark vé dobro, kdo je sprožil one dogovore in kaj namerava avstrijska politika, ktero je določil grof Andrassy v popolnem sporazumljenji z nemškim državnim kancelarjem. Program je ta, da Rusijo odrinejo od vzhoda, kar se je do sedaj tudi zgodilo s precejšnjim uspehom. Ruska diplomacija se je premalo ustavljala tej politiki. Namesto da bi bil knez Gorčakov z večjo pazljivostjo čuval koristi svoje domovine, daroval je vso svojo pazljivost tujim, avstrijskim, ali bolje rečeno, nemškim koristim, ker politika avstrijska ni bila samostojna, marveč vsiljena od sedanjega voditelja Nemčije, kteremu je bil grof Andrassy le orožje. Kar je privolil knez Gorčakov v Zakopih, potrjuje, da se naša diplomacija klanja tujim nazorom, podpira tuje načrte, svojih koristi pa ne pozná povoljno, toraj jih tudi ne brani. Kar se tiče dogovorov v Zakopih, zgubili so vso veljavo po krvavi vojski; in če je Avstrija pod posebnim imenom dobila Bosno in Hercegovino, zgodilo se je to le po Berolinski pogodbi. Govorimo le o vzhodu. Kakošno veljavo pa ima vzhod za Rusijo? V kaki zvezi je ž njim Rusija? Balkanski poluotok ni rusko ozemlje, pač pa je važen za ruski narod, ker državna velikost Rusije sloni na Balkanu, tu je pogoj njenega življenja. Vzhod je važen za Rusijo, ker je zvezan ž njo z isto vero. Kaj je zvabilo ruski narod na vzhod? Edino le vzhodna cerkev, ki veže ž njim krščanske narode na vzhodu. Rusija tam ni iskala pridobitev, tudi si ni ničesa prisvojila; prelivala je le svojo kri za vero, oprostila je svoje verske tovariše ter jim zagotovila samostojno življenje. Ruska politika ne namerava na Balkanu varovati ruskega ozemlja, ker ga tam nima, varovati in pospeševati hoče le vzhodno cerkev in ne smé pripustiti, da ji kdor-koli škoduje. Za trojno géslo se je bojeval ruski narod: za vero, carja in domovino. Za vero, ki je vstvarila ruski narod, rusko državo in rusko domovino. Rusija ne more deliti Balkana z nobeno državo. Ves Balkan so zasedli narodi, ki so zvezani z Rusijo po isti veri — narodi, ki so z Rusijo jeden sistem, jeden svet, kjer morejo vsak in vsi varovati sebe in svojo narodnost. Nedotakljivost vzhoda je morda važnejša za Rusijo, kakor nedotakljivost njenega lastnega ozemlja. Vsaka privolitev na Balkanu tuji državi, iz katerih-koli vzrokov, postavljena ali prisiljena, je izdaja, ki more Rusijo oslabiti in pretresti. Kdo vé? Morda še živimo, da bodo politiki v Berlinu odrivali od sebe tudi krivdo sedanjih razmer na Balkanu ter jo zvrčali na rusko diplomacijo. Bodite vendar pravični, Vi Berolinski politiki! Ruska diplomacija ni iznašla hudobnega načrta, da se Rusija prežene iz Bolgarije, kakor tudi ni kriva, da se je Rusija pregnala iz Rumunije, Srbije, in da so postale te dežele, za ktere je teklo toliko ruske krvi, trdnjave proti Rusiji, gnezda protiruskih spletk. S tem smo dovolj pojasnili dogodke, ker trdi porogljivo Berolinska politika, da ji je pomagala naša diplomacija.

Politični pregled.

V Ljubljani, 3. maja.

Notranje dežele.

Splošnja obravnava o budgetu v državnem zboru se je končala v soboto. V petek so govorili za finančnim ministrom Tonner, Tomaszezuk in Abrahamovicz. Tonner je eden najboljših českih govornikov v državnem zboru, zavračal je jako dobro levčarje. V soboto sta govorila glavna govornika dr. Herbst in dr. Kathrein. Za nadrobno obravnavo, ki se je pričela včeraj, oglašilo se je skoraj še enkrat več govornikov, kakor je poslancev, ker mnogo poslancev se je oglasilo pri dveh, treh točkah budgeta. Iz Zagreba se poroča, da se snine hrvaški deželni zbor 15. t. m. Zboroval bo okoli 14 dni, potem se zaključí.

Ogerska zbornica pečala se je v soboto s peticijo učiteljev na Sedmograškem. Prosijo namreč, da se jim izplačajo navadne učiteljske podpore. Gotovo je krožila peticija od Poncija do Pilata, da je prišla v državni zbor. Madjari imajo mnogo denarja za lepe palače, mestne nasade in madjarska društva, malo pa, ali celó nič za nižje uradnike.

Vnanje države.

Srbski uradni listi sedaj priznavajo, da je ministerstvo dalo ostavko. Novo ministerstvo ni še

sestavljeno. Piročanae in Kumić nočeta vstopiti v ministerstvo, celó Garašanin si ne upa sestaviti novega ministerstva iz naprednjakov. „Pol. Corr.“ trdi, da se ne bo premenila vnanja politika v Srbiji, če tudi pride novo ministerstvo na krmilo. Če je le res!

Nemški in madjarski listi so pisali in zatrjevali, da papež niso dovolili katoliškim *Črnogorcem* v Barski nadškofiji slovanske liturgije. „Glas Črnogorca“ pa poroča, da se je to zgodilo na podlagi starih papeških privilegij.

Budgetni odsek *nemškega* državnega zbora potrdil je dodatni kredit za vojašnice, strategične železnice, državno posojilo, kakor je tirjala vladna predloga.

Mnogo so listi pisali o dogodku na *nemško-francoski* meji. Schnaebele je postal nehoté slava, ali vsaj mnogo imenovana oseba. Tičal je že v zaporu, a sedaj se spreha po Parizu. Ministerski predsednik ga je sprejel, narod ga proslavlja. Stvar je sama na sebi malenkostna; toda potrebna sta le še dva ali morda le jeden enak slučaj, in kdo vé, kako bi se pravda končala. „Nordd. Allg. Ztg.“ je objavila poročilo nemške vlade o preiskavi, katero je poslal knez Bismark francoskemu veleposlaniku Herbetu. V poročilu trdi Bismark na podlagi uradnih preiskovanj, da so Schnaebele-a prijeli na nemških tleh. Ker je pa prišel kot uradna oseba, prosil je Bismark svojega cesarja, da izpustí Schnaebele-a, ker mednarodno pravo zahteva potrebno varnost mednarodnih obravnav. — Komaj pa je končana preporna zadeva, pride druga na vrsto. V Alzaciji in Loreni hoče nemška vlada razglasiti obsedno stanje. Kakor se vidi, Schnaebele-jeva aféra ni brez nasledkov. Vojaške oblasti so neki tirjale, da nemška vlada ostro postopa proti ogleduhom, posebno v Strassburgu in Metzu. Kakor se poroča iz Berolina, sprejel je nemški cesar veleposlanika grofa Münster-a ter mu naznanil, da knez Hohenlohe ne ostane dolgo cesarski namestnik v Alzaciji in Loreni. Vojaški poveljnik dobil bo večjo oblast. O tem piše „Post“: „Ko bi francoska vlada prav cenila postopanje Nemčije v Schnaebele-jevi aféri in bi se francosko vojno ministerstvo ne pečalo toliko z ogleduhi, ne bilo bi treba obsednega stanja v Alzaciji in Loreni. To je naredba, katere resni zuačaj vsakdo lahko tolmači. Nemško-francoske razmere stojé na križpotji. Da je Nemčija pošteno ravnala, da ohrani mir, pripozná ves svet, celó francoski šovinisti morajo priznati“. Te besede se nekako glasé kot izgovor. Vprašanje pa je: je li opravičeno tako ravnanje nemške vlade? Če nemška vlada razglasi obsedno stanje, prijeli bodo Nemci vsacega sumljivega Francoza in ga obsodili na smrt. Vojaški poveljnik in vsak nemški komisar bo lahko vznemirjal vso Evropo. Vsak najmanjši dogodek more dati povod resnemu boju. Tako poroča Berolinski „Tagblatt“, da so se vsled Schnaebele-jevega dogodka stopili v mejni vasi Maxevillu francoski in nemški pomočniki. Enaki pretepi vrše se večkrat ob meji in pričajo o neprijaznih razmerah med Francijo in Nemčijo. Nemški listi pa porabijo vsako najmanjšo priliko, da vzbujajo nemir in strast. Schnaebele bo zginil iz časnikarskih predalov, prišel bo pa na vrsto Katkov ali Giers. Nemški listi že vidijo na vzhodu črne oblake in prorokujejo vihar. Raznesla se je namreč novica, da morda odstopita Giers in Suvalov. Dalje išče ruska vlada posojila: vse to napravlja mnogo skrbi in časnikom daje priložnost, da pišejo o vojski. „Kreuzzeitung“ piše: „Pripraviti se moramo za vsak slučaj, prevzeti največje žrtve, katere tirjajo naši vodje politike in vojna uprava“. Nemška politika išče toraj sama vednih preprirov in zvijačnih spletk.

Italijanska vlada hoče odločno postopati proti Abisiniji. Vojno ministerstvo je ustanovilo poseben oddelek za Afriko. Vlada je sklenila nabirati prostovoljce za afrikanško armado. Sploh pripravlja vse potrebne priprave, da v jeseni prične odločilno vojsko proti Abisincem. — V Benetkah so 1. maja razkrili spominek kralja Viktorja Emanuela. Kralj, kraljica, ministra Crispi in Brin so bili pri slovesnosti. Naroda je bilo zbranega mnogo. Senator Fornoni in sindaco v Benetkah govorila sta slavnostna govora.

Španija ima tudi opraviti z vstaši na Suluotokih. Tamožnji guverner, polkovnik Avalos, jih je premagal ter mnogo potolkel, pomagalo mu je špansko brodogrje.

„Agenzia Stefania“ poroča iz *Masave*, da je general Saletta proglasil blokado za obrežje pri Masavi. Italijanska armada se pomika proti Kerenu. Zadela je ob močno abisinsko četo. Boj se je pričel, izid ni znan.

Iz *Kajtre* se poroča, da je angleški polkovnik Chermiside 28. aprila z egiptsko armado prijel Arabce, ki so zasedli Seras pri Vadi-Halfi. Arabci so imeli 150 mrtvih, pal je tudi njihov poveljnik. Egipčani so zgubili 40 mož, dobili pa sovražnikov tabor, municijo in deset zastav. — „Observer“ piše, da je sir Drummond Wolf nasvetoval, da v petih letih angleška armada zapusti Egipt, toda z dvema pogoje. Prvič se med tem časom ne sme ničesa zgoditi, kar bi zahtevalo daljšo okupacijo; o tem pa razsodi le angleška vlada. Drugič mora sultan pooblastiti Angleže, da se sami vrnejo zopet v Egipt, ko bi nastali novi nemiri. Drugo poročilo trdi, da so turški zastopniki zavrgli Wolfov predlog.

Afganski emir je hotel zapustiti Kabul in odriniti k svoji armadi, ki se bojuje z rodno Ghil-

zaiz. Angleški zastopnik pa mu je zabranil, ker bi se potem pričela vstaja v Kabulu. Emir je ostal in ukazal pripeljati osem topov pred svojo palačo, ker se boji prebivalcev. Tudi v palači ga straži tri do štiristo vojakov. Ahmed Eyub razposlal je po deželi okrožnico ter naznanja, da se bo vrnil v Kabul na prestol svojih očetov, s kterega so ga spodili. — Razmere se v Afganistanu vedno bolj zapletajo, rešiti jih bota morala jeklo in ogenj.

Na *Kreti* so nastali zopet nemiri. Sprijeli so se kristjani in muhamedanci. Komisija potuje po deželi, da pomiri prebivalce. Konzuli vnanjih držav vrnili so se v Kanejo, da pomirijo narod.

Domače novice.

(Farnega izpita) (konkurza) vdeležuje se sledečih sedem čč. gg.: Bercé Anton, kaplan v Sordražici, Berlič Janez, kaplan v Kamni Gorici, Marešič Franc, kaplan v Sostrem, Mekinec Franc, kaplan v Polji, Podboj Janez, ekspozit v Šempetru, Škerjanec Janez, ekspozit v Harijah in Škofie Jožef, kaplan v Podbrezji.

(Romanje k Materi Božji na Tersat) pri Reki z namenom presvetega očeta papeža Leona XIII. Slavno ravnateljstvo južne železnice naznanilo je z dopisom 25. aprila t. l. št. 7087, da dovoli za napolniti ceno posebni vlak iz Ljubljane do Reke sestaviti, ako se tega cerkvenega shoda vdeleži najmanj 500 ljudi in kateri bi se imeli vsi ob enem s posebnim vlakom od tod do Reke peljati, ter so ti vožnji listi veljavni 14 dni za vožnjo nazaj in se lahko romarji z vsakim poštnim vlakom po železnici v teh dneh vračajo. Iz Ljubljane odpeljali bi se romarji dne 4. junija t. j. kvartno soboto. Čas odhoda bi se pozneje naznanil. Kdor bi se hotel s tem vlakom peljati, naj se oglasi tukaj v prodajalnici gospé Brus-Štetefove pred Škofijo št. 13 (nasproti stolni cerkvi). Tudi za one romarje, kateri bi v južnih postajah od Ljubljane do Šempetra vstopili, je znižana voznina dovoljena.

(Denarni promet in bilanca) društva „Narodni Dom“ v Ljubljani z dnem 31. decembra 1886. Dati ima: Računu deležev 19.400 goldinarjev. Deležnikom za obresti 300 gld. 37 kr. Računu darov 14.248 gld. 24 kr. Računu loterije 14.188 gld. 50 kr. Računu obresti 5156 gld. 96 kr. Krajcarski podružnici 3971 gld. 65 kr. Računu ustanovnin 2000 gl. Računu izgube in dobička 958 gld. 67 kr. Vkup 60.224 gld. 39 kr. Dobiti ima: Od računa deležev za nevplačane deleže 8150 gld. Od raznih zavodov za pri istih vložnih 49.813 gld. 79 kr. Od računa vrednostnih papirjev 1050 gld. Od računa blagajnice 93 gld. 72 kr. Od računa inventarja 154 gld. 40 kr. Od računa poštne 103 gld. 36 kr. Od računa pisalnih potrebščin 55 gld. 33 kr. Od računa pušic 62 gld. 95 kr. Od računov tiskovin 152 gld. 10 kr. Od računa potnih troškov 121 gld. 21 kr. Od računa raznih troškov 210 gld. 76 kr. Od računa troškov krajcarske podružnice 256 gld. 77 kr. Vkup 60.224 gld. 39 kr. — Bilanca: Gotovine v blagajnici 93 gld. 72 kr. Vloženih pri posojilnici v Kopru 1061 gld. 95 kr. Vloženih pri posojilnici v Pišecah 1071 gld. 87 kr. Vloženih pri posojilnici v Ptuji 2178 gld. 75 kr. Vloženih pri obrt. pomož. društvu v Ljubljani 3240 gld. 54 kr. Vloženih pri notranjski posojilnici v Postojni 1093 gld. 37 kr. Vloženih pri posojilnici v Celji 2214 gld. 13 kr. Vloženih pri posojilnici na Vrhniki 2354 gld. 50 kr. Vloženih pri Kranjski eskomtni banki v likvidaciji 212 gld. 60 kr. Vloženih pri Kranjski hranilnici 36.386 gld. 8 kr. Vloženih pri vrednostnih papirjih 1050 gld. Vrednost inventara 154 gld. 40 kr. Vkup 51.111 gld. 91 kr. — Terjatve deležnikov: za vplačane deleže 11.250 gld., za obresti za leto 1886 300 gld. 37 kr. Čisto premoženje društva 39.561 gld. 54 kr. Vkup 51.111 gld. 91 kr.

(Pedesetletnica hrvatskega pesnika Ivana pl. Trnskega) v Zagrebu vršila se je sijajno. V soboto priredila sta pevski društvi „Kolo“ in „Sloga“ jubilantu baklado. Ob 1/2 9. uri prišli so pevci z lampijoni pred njegovo stanovanje v Preradovićevo ulici, ter mu zapeli pesem „Diži se iz sna“. Nato je dr. Prebeg pozdravil z iskrenimi besedami viteza Trnskega, ki se je prikazal pri oknu ter se srčno zahvalil za pozdrav. Pevci mu zapoje njegovo „Oj talasi“ in „Živela Hrvatska!“ Pred baklado so ga pozdravili v imenu pevskih društev gg.: Arnold, Maravić in Pliverić. V nedeljo je vitez Trnski vsprejel deputacije raznih društev in korporacij. Najprvo so

mu v imenu odbora izročile lavorov venec gospe Kukuljević-Sakcinska in pl. Markovićeva, okusno izdelano adresu pa Prašnicka in Ehrlich. Nato so se vrstile druge deputacije. V imenu „Jeronimskega društva“ so mu čestitali gg.: Budicki, Rubetić, Vojnové in Pliverić. V imenu „Jugoslovanske akademije“ sta mu čestitala predsednik dr. Rački in vseučilišni profesor Smičiklas. V imenu pedagogičnega društva gg. Modéc in Jekanec. Mestni zbor so zastopali gg.: Crnadak, Deželić, Mažuranić in Pogladič; ob enem so izročili jubilantu krasno častno diplomu mesta Zagrebskega. „Matico Hrvatsko“ je zastopal ves odbor. Predsednik Ivan Kukuljević-Sakcinski ga je pozdravil v imenu odbora. V imenu vseučilišča je prišel rektor gospod dr. Vrbanić. Za temi deputacijami vrstile so se še druge. Častilec se je pridružil tudi ruski profesor iz Kijeva dr. Timotije Dimitrijevič Florinski, ki je pozdravil Ivana Trnskega v ruskem jeziku. Telegramov je došlo okoli 100 z Hrvatskega in iz slovenskih pokrajin. Iz Ljubljane so poslale slovenske dame sledeč telegram: Tebi, čegar proroški duh je davno že videl veličastvo slovanstva. Tebi, ki si v prekrasnih „Kriesnicah“ z božansko besedo navduševal k duševnej trojednici ženstvo slovanskega juga, — pošiljajo k današnjemu dnevu izraze najiskrenejšega spoštovanja in željo za dolgo življenje žene in dekleta slovenske. Podpisale so ga gospé: Marija Murnikova, Marija Bleiweisova pl. Trsteniška, Marija Grassellijeva, Milica Hribarjeva, Franjica Košeninova, Pavla Martinjakova, Marjeta Petričičeva, Lucija Pirčeva, Franja Ravnikarjeva, Rozika Rohrmanova, Uršula Souvanova, Minka Vošnjakova.

(Obesil se je) v Ptuji dne 25. aprila v vojašnici pijonir Vincenc Kalmán, ker se je bal kazni, ki ga je zarad nevbogljivosti čakala.

(Obesila se je) dne 26. aprila v Soviču 35letna samica Reza Windisch. Poprej se je še z bratom prepirala.

(Zvrnila in ubila) se je 25. aprila A. Mlakar, posestnica v Velikem Okiču. Peljala se je omenjenega dne v Pulj z dvema konjema. Na gori ob strmini se konja splašila, Mlakar pade z vozú in se ubije.

(Ponesrečil se je) pri Unzmarktu v kamnolomu 73letni delavec Pavel Kobar iz Naklega doma. Vtrgal se je nad njim kamen dne 26. aprila, ki mu je padel na glavo ter mu jo prebil, da je delavec takoj mrtev obležal.

(Temelj) za A. Grünov spomenik napravil se je v Gradcu v mestnem parku. Prav tamkaj je pravi prostor za tega moža.

(Cvetlični korzo v Gradcu) dne 2. maja je bil živahen in tako obiskan, da smo se mislili tamkaj kje v vroči Italiji, ne pa na zelenem Štajarji, ki sedaj po vsi pravici to ime zasluži. Voz prekrasno ovenčanih, se je pripeljal na sto in sto. Večinoma so sedele mlade, lepo oblečene gospodičine, ki so znane in neznane z raznim cvetjem ter z nežnimi šopki kar posipali okrog sebe. Vsa ta veselica t. j. posipanje z cvetlicami, trajalo je skoraj celo uro ob živahnem sviranju dveh vojaških godb. Vstopnina na dirjalishče pri „Industriehalle“ je bila jako nizka, po 20 krajcarjev namreč od osebe in se je čisti dohodek namenil društvu rudečega križa. Ljudi je prišlo skupaj toliko, da se je vse trlo in je vstopnic zmanjkalo; imeli so toraj poslednji došli prost vstop.

Narodno gospodarstvo.

Nekaj za spomladni čas.

Maj, spomlad! koliko veselih čutov vzbuja to ime. Bolne prsa kar hlatajo po zdravi pomladanski sapi. Narava se je oživela, tudi človek čuti, kakor da se mu je telo pomladilo; da, tudi po telesu začno sokovi živahneje krožiti. Po zimi v zaduhli, prašni izbi se je vse zaprašilo, tudi pljuča so, kakor da bi bile vse prašne in sajaste. Gospodinja odpró veselo vse okna pomladanskemu solcu, zakaj bi svojih zakajenih in zaprašenih pljuč človek ne nesel tje na prosto, da se očistijo ter izperejo v čisti, zdravi sapi.

Pa ne samo pljuča se veselé ljubega maja, tudi želodec (posebno nekteri vtisljivi) se ga kaj vrlo raduje. Gospodinje in pametne kuharice to dobro vedó in zato napravljajo mnogo zelnih juh, ki se želodcu, zdravemu in bolnemu, jako dobro prilagajo.

Dan za dnevom pride druga zelna juha in vselej dopada, vselej sta oba zadovoljna, kuharica in gospodarjev želodec. Potem dohajajo naprave razne sate in vmes list boreča ali še zelenega paradizjarja, kar ima izvrsten okus, je zdravo ter ima aromo po svežih kumarah.

V prejšnjih časih ste bili zel in cvetlica („roža“) veliko bolj v čisljih, kakor dandanes. Stare mamice, posebno pa tihoprijazni čebelarji, imajo vse polno vsakovrstnih zeli in cvetlic posušenih in nekteri znajo prav dobro rabiti svoje „rože“ in še prav vspešno proti mnogim boleznim notranjim in zunanjim. Ko bi le-ti slišali, da je učeni Bock, vojaški zdravnik, vso čast vzel roži sv. Antona (Arnica montana) ter izrekel besedo: „Arnica-schwindel“, *) bi se kar pomilovalno nasmehnil in z ramami zmajevali, češ: „Govori, kakor umé!“ In pritrdili bomo tudi mi zvedenemu možičku-čebelarju, vsaj vemo, da tudi večina današnjih latovskih počepénj ni družega, kakor prekuhani, sparjeni in kristalizirani zelní sokovi, kakor: morphin (zaspanec), kinin (mrzličnik), santonin (glistavec), nikotin (tabakovec), digitalin (naprstovec) itd.

Dandanes so se zopet vrnili nekteri na pravo srednjo pot ter zopet čast dali vsaj kakim petdeseterim zelim ter jih jeli rabiti za majnikovo zdravljenje in za sloveči majnikovec (Maitrank). Iz teh zeli napravljajo sokove, ktere bolehavi redoma vsaki dan pijó, kakor zdaj nekteri ali kislo ali grenko slatino. Te zelne sokove je vživati najboljše zjutraj na tešče.

Vzemimo le najbolj navadne in znane zeli! Med temi je žlemasto-ostri sok od širokolistnega trepotca in ostro-listnega; grenkast je sok iz lapuha (Tassilago), boreča, kojega jedó tñ in tam za salato; žlemasto-solnat sok daje špinača, bobovnik (Veronica Beccobunga, srhkolistnica), kopriva, portulak in brezov sok; grenek sok daje tudi grenka detelja, tisočnica (Tausendgulden-Kraut) in pelin; dišeče-grenek sok se dobiva iz korenine kolmeža (Acorus Calmus), in zlate ketnice (Glechoma hederacea); dišeče-žlemasto-ostri sok daje peteršilj, žličnik, hren, homuljica (Mauerpfeffer), vodna kreša (križnica); kislo-skominast sok pa se dobi iz kislice.

Za zelne sokove rabijo po največ bobovnik, vodno krešo, grenko deteljo, regrat in ostrolistni trepotec, rman, pastinako in pelin.

Snovi teh zelnih sokov so različne po zemlji, na kateri rastejo te zelišča, po legi na osojnih ali senčnih krajih, po starosti in letnem času. Da dobimo iz teh zeli dobrih sokov, je treba brati te zelišča spomladi, o suhem vremenu, na osojnih krajih, dokler so še mlade.

Večina teh zelnih sokov ima kály v sebi, ki veliko močnejši deluje na naš organizem, kakor natronova sol. Razun tega imajo v sebi tudi žveplenkislih soli, nektre tudi železo, n. pr. špinača.

Glavna naloga teh zelnih sokov je, da telo čistijo, tako rekoč pomijejo, splaknejo. Neslast, pokvarjen želodec tako vživanje popolnoma pozdravi, ako se ti sokovi vživajo redno, in sicer po več tednov. Posebno izvrstno pomagajo, kadar se čuti človek vsega betežnega, napihnjenega, ako je jezik vedno kosmat in bel, dasiravno ni še buknila kaka posebna bolezen. Ti sokovi pa ne popravijo samo želodca, ampak oživé tudi čreva in ledice, da bolj živahno delujejo in neredno trdo in leno čistenje vredé, omehčajo in pomnožé. V tem oziru je obče znan učinek špargeljna ali beluše.

Nekterim se izpusti po koži, ako te zelne sokove dalj časa vživajo; jih srbi, sprehajajo jih mravlje, pót smrdi, to posebno pri osebah, ki so podvržene kroničnemu reumatizmu.

Tako je, piše dr. Schilling, izvrsten pomoček zoper bledost prikuha iz endivije, kopriv in špinače. Surovi paradizjarji ženó na vodo. Trpotčev sok, pravi gosp. Svoboda, je čislana domača pomoč pri kataru, hripavosti in kašlju. Gosp. dr. Schilling pa pravi, da je izžemek ali sok bele repe pomagal pri tuberkulozi in hripavosti, in da je trepotec že zdavnej znan kot pomoček in prsni lek, ki olajšuje izmetavanje pri kašlju. Sok detelje provzroči širjo in lagljejo sapo. Dioskoria priporoča za redno povračujočo se mrzlico vživanje soka pastirske torbice. Dr. Schilling pravi, da je s tem sokom ozdravil tako mrzlico, ko ni pomagal ne kinin, ne jod, ne arzenika itd.

Pri škrofeljnih pomaga sok lapuha (Tussilago), ako se vživa, pa tudi zunanji okladi jako hasnijo.

*) Glej „Leunis Botanika“, II. del, Leipzig, opazko pri kolobarnicah (Radianae).

Ob kratkem rečeno: Človek je storil sam, ali ga je zadelo zló; dobronljivi Bog pa mu je vstvaril zeli, da zaceli najhujše zló, t. j. bolezen. „Slovenec“ je bil pred leti pisal o neki kolobarnici rumeno cveteči zoper kačji pik. To je težava, da „rožo“ drugej drugače imenujejo; najboljši popis te ali one cvetke je to, da jo pogledaš.

Za sklep menim, da bi bilo za p. n. bralce prav zanimivo, podučljivo in za ljudstvo koristno o zdravilnih cvetkah kaj bolj podrobnega spisati. Kako naj si pomaga boré kmetič v nagli nezgodi? Da je zdravnik ure in ure daleč, to je že velika zapreka, a vendar še ne največja zapreka. Ali kaj, če pa pod žulavim palcem ni petica! Dajte nam zopet „rože“ nazaj! To se pravi: naj nam po „Slovencu“ opiše dobrosrčen dopisovalec, kar najde pri starih zvedenih ljudeh še o „rožah“. Kar pozvem bom priobčil, če bode vam prav. *)

*) Prav; bomo tudi poskrbeli, da bode reč kak zdravnik pregledal. Gotovo je, da imajo cvetlice ne le vnanjo prijetno podobo, ampak tudi notranjo moč, le poznati jih je treba, zraven pa ogibati se vražarstva in prevelike lahkovernosti. Vr. 4

Telegrami.

Peterburg, 3. maja. „Pet. Ztg.“ je zvedela, da imajo mejne obravnave v Afganistanu malo upanja povoljnega uspeha. Obe stranki se držé vsaka svojega stališča. V prihodnji seji v sredo se bo odločilo, ali se obravnave nadaljujejo ali pretrgajo.

Rim, 3. maja. Vojni minister je predložil nadrobni načrt postave, da se pomnoži armada in sicer topničarstvo za 12 polkov, ženijski oddelek za 12 stotnij, konjica za dva polka. Ustanovila se bo častniška šola. Minister zahteva izvanrednega kredita 12½ milijona za oboroževanje, 2½ milijona za nakupovanje konj.

Atene, 3. maja. Poročila s Krete naznajnajo, da je bolje; včera se nikjer ni motil mir. Dopolnilne volitve so se vršile ugodno za vlado.

Umrli so:

28. aprila. Marjeta Buseti, delavka, 14 let, Hradeckega vas št. 17, vročinska bolezen. — Janez Rems, delavec, 26 let, Hrenove ulice št. 15, jetika. — Janez Rauski, vojaški stavbeni mojster, 30 let, Pred kosarno št. 4, jetika.

29. aprila. Karol Nišman, posestnikov sin, 25 let, Stari trg št. 5, otrpnenje možgan. — Angela Kregar, kondukterjeva hči, 7 let, Kolodvorske ulice št. 24, vnetica možganske kožice. — Henrik Umberger, komij, 19 let, jetika. — Janez Benedik, cerkvenikov sin, 8 dni, sv. Petra cesta št. 78, božjast.

30. aprila. Jovana Filipč, delavčeva hči, 17 mes., Krakovske ulice št. 29, jetika.

1. maja. Franc Ennsman, prisiljenec, 19 let, Poljanski nasip št. 50, Nephutis.

2. maja. Antonija Stare, komisijonarjeva hči, 2 leti, Krakovski nasip št. 6, jetika.

V bolnišnicah:

26. aprila. Neža Savšek, posestnica, 43 let, katar v črevesu. 27. aprila. Matej Močnik, mlinarjev sin, 3 leta, jetika. 29. aprila. Janez Leve, komi, 28 let, vročinska bolezen. 30. aprila. Anton Miklič, slikar, 44 let, jetika.

1. maja. Ignacij Košir, delavčev sin, 3 leta, Pyaemia.

Tu je!

1. maja.

Pri **Maliču**: Franc Netuschill, stotnik, z Dunaja. — L. Carlé, inženir, z Dunaja. — Philipp, Steiner in Urbach, trgovci, z Dunaja. — Ledner, trgovec, iz Prage. — Behofschitz, trgovec, iz Linea. — J. Mayer, kupčevalec, iz Grada. — Wosehnagg, tovarnar, iz Rušenja. — J. Taferner, trgovec, iz Beljaka. — Polak in Maly, tovarnarja, iz Tržiča. — Grof Strassoldo, zasebnik, iz Gorice. — Laurič, kupec, iz Rakaka.

Pri **Stona**: S. Nördlinger, trgovec, iz Nemčije. — L. Arnstein, potovalec, iz Prage. — Schlesinger, Lamberger, Guttman, Herlich in Bollag, trgovci, z Dunaja. — Stern in Heimer, trgovca, iz Zagreba. — Franc Karavzony, vojaški duhovnik, iz Grada. — Bothe, Deutsch, Biller in Hieber, trgovci, iz Grada. — Morie Friedenthal, trgovec, iz Pečuha. — Otto Henrik, inženir, iz Gornje Štajarskega. — J. Vošnak, posestnik, iz Soštanja. — Anton Blagne, trgovec, iz Št. Jurja. — vitez Fichtenau, veleposestnik, iz Struge. — Emil Smola, veleposestnik, iz Staudena. — Anton Repa, trgovec, iz Trsta. — And. Grapotin, trgovec, iz Gorice. — Dr. Janez Urizio, zasebnik s soprogo, iz Laškega. — Janez Ručičku, zemljemerec, iz Postojne. — Ant. Domladiš, kupčevalec, iz Il. Bistrice.

Pri **Bavarskem dvoru**: Adolf Morawek, mesár, z Dunaja. — Marija Rudolf, zasebnica, iz Ogerskega. — Fried. Spitaler, kavarnar, iz Koroškega. — M. Mischitz, zasebnik, iz Koroškega. — Janez Ertl, zasebnik, iz Nemčije. — J. Modic, posestnik, iz Nove vasi. — Jožef Obermann, posestnik, s sinom, iz Kočevja.

Pri **Južnem kolodvoru**: Soukup in Singer, potovalca, z Dunaja. — Ignac Löwy, uradnik, iz Budapešta. — Pečnik,

Jekove in Drinove, posestniki, iz Gorenjskega. — J. Sabolewsky, inženir, iz Trsta. — Josip Millaue, kupec, iz Cirknice.

Pri **Avstrijskem caru**: Franc Lenger, trgovec, iz Žira. — Nikolaj Tiran, urar, iz Litije. — M. Zavoršnik, posestnik, iz Cirknice.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.	734.69	+17.0	sl. jzap.	del. jasno		
2. u. pop.	733.74	+20.8	sr. jzap.	oblačno		0.00
9. u. zveč.	733.99	+15.8	sl. jzap.	del. jasno		

Zjutraj skoraj jasno, popoldne se je nekoliko pooblačilo, veter. Srednja temperatura 17.9° C., 6.5° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

3. maja.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	81 gl. 35 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	82 „ 35 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	112 „ 25 „
Papirna renta, davka prosta	97 „ 60 „
Akcije avstr.-ogerske banke	877 „ — „
Kreditne akcije	281 „ — „
London	126 „ 90 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleon.	10 „ 04½ „
Ces. cekini	5 „ 98 „
Nemške marke	62 „ 32½ „

Javna zahvala.

Bil sem od hudobneža z oistro stranjo rovnice tako silno po glavi udarjen, da mi je bila čepina presekana in so se videli možgani. Kdor me je videl, rekel je moji družini, ni mogoče, da se revež ozdravi. Poslali so po spoštovanega gosp. okrajnega zdravnika Edv. Globočnika v Cerkljah, kateri se je mnogo trudil in me v primerno kratkem času popolnem ozdravil. Dobro vem, da imam zraven Bogu za svoje življenje se le temu gospodu zahvaliti. Zahvaljujem se toraj gosp. okr. zdravniku Edv. Globočniku prav presrečno za njegovo pomoč in obilni trud, ki ga je z menoj imel. Bog mu povrni in plati stotero.

Voglje 2. maja 1887.

Matija Tičar,
posestnik.

(4)

Opomin

vsem p. č. čitateljem cenjenega lista.

1500 popolnoma dovršenih in popolnih

oblek za gospode

za spomlad in poletje,

in sicer 1 elegantna, zgotovljena suknja, 1 elegantne, zgotovljene hlače in 1 eleganten zgotovljen životnik (gilet). Vse po spodnji podobi, v štirih vrstah, v vseh barvah, prodam po neverjetni ceni le za delavsko plačilo, ker hočem popolnoma opustiti zalogo tovarne.

I. vrsta:
le
5 gld.

Ic gl. 7.25	II. vrsta: Fina popolna obleka iz Brnskega modnega blaga.	III. vrsta: Fina popolna obleka iz Liberskega blaga.	Ic gl. 9.25
----------------	--	---	----------------

Pri naročbah zadostuje kot mera dolgost hlače, širokost prs in dolgost rokavov, ter poljubna barva obleke. Vzorov ne razpošiljamo, ker imamo le zgotovljene obleke. Naročeno obleko razpošiljamo proti poštnemu povzetju, naročila naj se pošiljajo na

Waarenhaus „zur Monarchie“

Wien, III., Hintere Zollamtsstrasse 9.

(3)

Izvožno marcno pivo

v steklenicah (19)

dobiva se v pivovarni Janeza Perlesa v Ljubljani

v zabojih po 50 steklenic, steklenice z 5/10 L.

„ 50 „ „ „ 1/10 L.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.